

ШКІЛКА

№ 8
24 березня
2003 року

Шкілка (сад.) – розсадник для сіянців дичок, які підлягають щепленню, тобто окультуренню.

„СЛАБКЕ МІСЦЕ УНІВЕРСИТЕТУ – НЕЦІКАВЕ ЖИТТЯ СТУДЕНТІВ“.

- За той час, протягом якого ви обіймаєте посаду ректора, що присмило Вас вразило, а над чим ще потрібно буде попрацювати?

- Серед позитивних факторів хотілося б відмітити солідний потенціал працівників університету. Але мене як ректора більше хвилюють слабкі місця, які, на жаль, є в університеті. Одним із них є нецікаве життя студентів. Саме тому я пропоную студентам створити студентське братство. Головним принципом його діяльності має стати невтручання педагогів у справи студентів, оскільки педагог повинен підказувати, а не вказувати. Безперечно, багато залежить і від самих студентів, адже головною умовою є їх власна ініціативність.

Що ж до мене, то я зроблю все для того, щоб поліпшити побут студентів – зробити дешевшим їх харчування, поповнити викладацький склад університету кадрами вищої кваліфікації. Незабаром плануємо відкрити профілакторій для наших студентів. Також в перспективі я хочу збільшити кількість факультетів, звичайно, створивши для цього належні умови.

- Чи планується змінити схему прийому абітурієнтів до нашого вузу?

- Звичайно! Адже педагог - це митець. Чи може художник намалювати картину, не маючи таланту? Чи може звичайна людина написати музику, не маючи хисту до цього? Саме тому, з метою виявлення не лише розумних, але й творчих особистостей, з наступного року при вступі на деякі з факультетів я хочу впровадити окрім іспитів, ще й тестування.

Таким чином, переваги отримує талановита молодь, особливо та, яка вже має педагогічну підготовку – випускники педучилищ та гімназій. Ми зараз налагоджуємо стосунки з іншими педагогічними закладами і найталановитіші випускники після закінчення цих закладів матимуть змогу поступити одразу на третій курс. Як казав Г.С. Сковорода: „Праця має бути споріднена думці“.

- У цьому контексті хотілося би запитати про те, чи планується в університеті створити військову кафедру, адже це може збільшити кількість бажаючих вступити до нашого вузу?

- Найближчим часом створення військової кафедри не планується, оскільки для цього потрібен дозвіл Кабінету Міністрів та інших інстанцій. Але ми маємо можливість укласти договір з Житомирським військовим училищем, що дозволило б нам відкрити таку кафедру.

- Коли погруддя Івана Франка знову стане перед університетом?

- До травня.

- Чи плануються зміни у розпорядку роботи вузу, зокрема як довго ми будемо навчатися по суботах?

- З нового навчального року університет перейде на п'ятиденне навчання. Це, звичайно ж, зумовить подовження робочого дня. Одні студенти приходимуть на заняття на 8³⁰, інші - на 11⁰⁰. Це пов'язано із дефіцитом аудиторного фонду.

- Які переваги матимуть студенти, які навчаються на „відмінно“?

- Найталановитіші студенти, призери олімпіад отримають грошові винагороди.

- Чи матимуть змогу наші студенти обмінюватись досвідом із закордонними колегами?

- Звичайно, саме зараз я налагоджую стосунки з університетами Польщі та Німеччини. У квітні відбудуться переговори з університетом Польщі. В найближчому майбутньому планується зробити перший такий обмін.

- Ви вже мали змогу ознайомитися зі специфікою кожного з факультетів. У цьому контексті хотілося б запитати про факультет підготовки вчителів початкових класів та кафедри, які на ньому функціонують. Оскільки переважна більшість студентів оволодіває спеціальністю психолога, їх не може не хвилювати питання розвитку кафедри соціальної та практичної психології?

- Я й сам у певній мірі психолог. Декілька моїх робіт присвячені психології. Кафедра соціальної та практичної психології має гарні перспективи і тому я сприятиму її розвитку.

- На нашому факультеті існують художні колективи, більшість з яких відомі за межами як нашого університету, так і країни. Чи плануєте Ви підтримувати цю традицію?

- Я буду підтримувати будь-які цікаві ініціативи. Зокрема нещодавно я відвідав виставку витинанок, на якій були представлені роботи наших студентів і маю відмітити, що ці роботи отримали численні нагороди цілком заслужено.

- Щоб ви хотіли побажати студентам нашого університету?

- Звичайно ж, успіхів у навчанні, адже їх можна досягти лише шляхом постійної та кропіткої праці. Найбільшою цінністю для людини є свобода, яку вона може отримати завдяки великому багажу знань. Я завжди казав, що той, хто змагається – може програти, але він має багато шансів виграти, а той, хто не змагається – той вже програв.

Петро Юрійович Сауш

НАБУТИ ПСИХОЛОГІЧНОГО ДОСВІДУ МОЖНА НЕ ЛИШЕ У ЄВРОПІ

На кафедрі соціальної та практичної психології вже стало традицією з метою ознайомлення її викладачів та студентів, які проявляють найбільший інтерес до психології, із сучасними напрямками психологічної науки запрошувати до співпраці провідних закордонних та вітчизняних вчених. Саме про традицію, а не випадковий збіг обставин, дозволяє говорити той факт, що за останні півроку викладачі та вищезгадана частина студентів стали учасниками трьох семінарів-тренінгів, без перебільшення, європейського рівня.

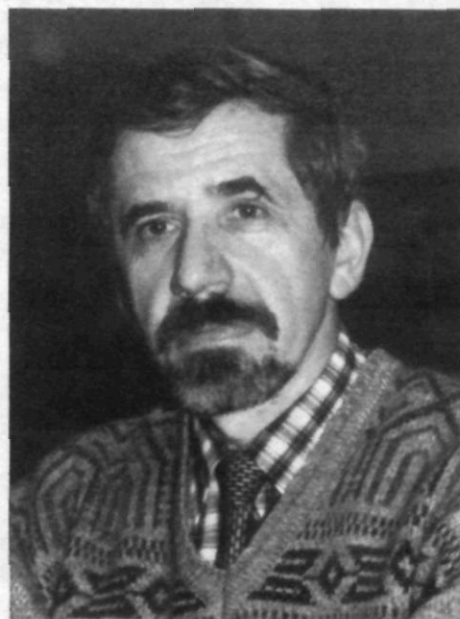
Про перший шестиденний навчальний тренінг, який був проведений доктором психології, керівником денного центру психотерапії Нідерландського інституту Фрідою-Маріке Арендсен Гайн, ми вже писали в одному з попередніх випусків (див. №5 від 1.09.2002). Тоді викладачі та студенти-психологи пройшли навчання та отримали сертифікати учасників вступного курсу з транзактного аналізу ТА-101 із правом (за умови подальшого навчання) здобуття кваліфікації транзактного аналітика та ведення приватної практики. Вдруге, декілька місяців тому, візит пані Арендсен Гайн до Житомира став можливим завдяки співпраці з Українською асоціацією транзактного аналізу. Цього разу темою семінару стала „Емоційна грамотність”.

Але сучасний психолог має орієнтуватися хоча б у декількох напрямках психологічної науки, адже не існує єдиного психологічного методу, який можна було б застосовувати до будь-якої проблеми. Кожна людина індивідуальна, тож і психотерапевтичний підхід до кожної людини має бути індивідуальним.

Співпраця президента асоціації психодрами, психодрама-терапевта, кандидата психологічних наук, Павла Петровича Горностая, який викладає на кафедрі, з Канадсько-Українським Гендерним Фондом в межах програми „Гендерну рівність - педагогічній освіті” дозволила провести семінар-тренінг „Гендерні ролі: конфлікти, ресурси та розвиток”. Використання під час проведення семінару методу психодрами дало змогу ефективніше вирішити завдання, які стояли перед учасниками семінару.

Оскільки, мабуть, більшість студентів не знайомі з цим методом, вважаємо за доцільне навести невелику довідку. „Батьком психодрами” є Якоб Леві Морено, також відомий як автор методу соціометрії. Сам Я. Морено офіційною датою народження методу психодрами називав 1 квітня 1921 року. Однак перші свідки цього дійства, синтезу психології та театру, не змогли усвідомити всієї унікальності цього методу і про нього на деякий час забули. Але сам автор продовжив роботу над його вдосконаленням.

Хоча з'явилися психодрама в Європі (Австрія), свого найбільшого розвитку та визнання вона здобула в США, де Морено відкрив приватний психіатричний санаторій. З початку 50-х років метод психодрами починає активно застосовуватися у Європі, пізніше – у Латинській Америці та Японії. На початку 90-х років вона з'являється у Росії, а у середині 90-х – в Україні.

Павло Петрович Горностає

Що ж зумовило такий надзвичайний успіх методу психодрами, запитаєте ви? В першу чергу той факт, що за допомогою цього методу людина отримує можливість пережити будь-який момент свого життя ще раз і зробити або сказати те, що не було зроблено або сказано саме тоді. Адже не секрет, що нерідкими є випадки, коли людину довгий час може непокоїти, наприклад, те, що не було вчасно сказане близькій людині, якої зараз немає поруч. Або ж інший приклад: у вас не вистачає мужності підійти до особи протилежної статі і через це виникають проблеми. Засобами психодрами ви можете відтворити певну ситуацію і сказати колись несказане. Розігравши другу ситуацію, у якій тренер-психодраматист (він же режисер всього, що відбуватиметься) допоможе виявити у вас приховані сили та можливості, ви вийдете із розіграної ситуації „переможцем”, внаслідок чого наступного разу вже у реальному житті вам буде набагато легше

перебороти свій страх або і зовсім його позбутися. І це лише деякі з можливостей психодрами.

Як відомо, меж досконалості не існує, але прагнути до неї необхідно, особливо це прагнення має зрости у кільканадцять разів, якщо людина хоче досягти успіху. Це усвідомлюють і викладачі кафедри соціальної та практичної психології, які не зупиняться на досягнутому і у процесі щоденної наполегливої праці прагнуть до самовдосконалення, що не може не позначитися на рівні викладання психології у нашому вузі. Тож лише ми, студенти, маємо вирішити, чи „брати” ті знання, які нам пропонують. Якщо ж ви твердо вирішили оволодіти психологічними знаннями на високому рівні, – зробіть це! Ваші прагнення обов'язково помітять викладачі, підтримають і, можливо, ... запросять на наступний тренінг.

(для написання цієї статті був використаний матеріал журналу «Психодрама и современная психотерапия», №1, 2002 г.)

ОЛЕКСАНДР МАРЧЕНКО

ХОЧЕШ БУТИ ЗДОРОВИМ І СИЛЬНИМ – СТАНЬ НИМ...

Нещодавно завершилося будівництво спортивного комплексу нашого університету. Які зміни воно принесло у спортивне (і не тільки) життя університету? На що чекати та розраховувати? Із цими запитаннями ми звернулися до завідувача кафедри фізичного виховання Лерна Рачіковича Айунца.

- Тож які спеціалізовані приміщення спорткомплексу вже діють?

- Спортивний комплекс складається з двох поверхів. На першому поверсі розміщені дві великі зали 36×18 м і середня 24×14 м, на другому мала 12×12 – зала аеробіки і допоміжна 5×12 м. Кожна зала має по дві роздягальні (чоловіча і жіноча) та дві душові кімнати. Також на другому поверсі розташовані навчальні аудиторії, в яких проходять теоретичні заняття.

- Чи достатньо забезпечені зали всім необхідним інвентарем?

- Зараз у кожній залі є декілька спортивних драбин, лавок і деякий інший спортивний інвентар. Звичайно, цього не достатньо і тому планується і подальше облаштування спорткомплексу спортивним інвентарем.

- А чи матимуть змогу відвідувати спортивні секції студенти і яким чином вони зможуть записатися?

- Звичайно! Кожний студент вже має змогу записатися на цікаву для нього секцію. За інформацією він може звернутися на кафедру фізичного виховання.

- У зв'язку з цим хотілося б запитати, які секції вже функціонують і які будуть організовані найближчим часом?

- В університеті вже існують команди з волейболу, баскетболу, настільного тенісу, пауерліфтингу, спортивної аеробіки та інші. В найближчому майбутньому планується створити секції оздоровчого бігу і кросової підготовки. Також за бажанням студентів можуть бути створені й інші секції за умови можливості їх розміщення в спорткомплексі.

- А чи матимемо ми власний тенісний корт та басейн?

- Про створення власного басейну та тенісного корту поки що не йдеться, хоча у майбутньому все можливо.

- У якій формі відтепер будуть проходити уроки фізкультури у зв'язку з відкриттям спортивного комплексу?

- Я планую впровадити нову систему проведення занять. На тиждень ми матимемо по три заняття. Перше, установчо-методичне заняття – це звичайне заняття з фізичного виховання обов'язкове для всіх. Друге матиме місце лише за бажанням студента – кожен із них матиме можливість обрати той вид спорту, який його приваблює і займатися ним у вільний від навчання час. І третє – самостійна домашня робота (також за бажанням) – з допомогою викладача студент матиме можливість розробити індивідуальний комплекс вправ, які дозволять йому покращити фігуру, стан здоров'я та самопочуття тощо.

Також я планую ввести курс із самозахисту, особливо для дівчат, щоб вони не боялися ввечері повертатися додому.

- Які спортивні заходи відбудуться найближчим часом?

- Вісімнадцятого лютого вже відбулося відкриття універсіади області, яка складалася з 12 видів спорту. Також незабаром відбудуться змагання з баскетболу, волейболу як серед чоловічих команд так і серед жіночих.

- І на завершення, що б ви хотіли побажати студентам?

- Всі ми робимо спільну справу, яка спрямована на примноження загальнолюдського багатства – здоров'я. Я вважаю, що кожен, хто не байдужий до цієї проблеми, має зробити свій внесок, адже хто не підтримує ідею, то її руйнує.

Малюнок Дарії Човожиллової

Інтерв'ю підготувала і провела ОЛЕСЯ МАНЬКОВСЬКА

ЯКІ КНИЖКИ ЧИТАЄ НОВЕ ПОКОЛІННЯ УКРАЇНСЬКИХ ДІТЕЙ?

Не зважаючи на те, що з часів отримання Україною незалежності минуло майже 12 років, український читач ще й досі не має якісної української книжки. А що вже казати про книжку дитячу, яка потерпає від засилля або більш дешевої і більш якісної російської книжки, або від яскравих, але порожніх і беззмістовних покемонів.

20 березня в педуніверситеті відбулася презентація дитячої книжки "Де ростуть котигорошки", на якій були присутні і двоє її співавторів – відомий краєзнавець Георгій Павлович Мокрицький та доцент кафедри мови з методикою викладання в початкових класах Людмила Іванівна Бондарчук.

Особливістю цієї книжки є те, що вона орієнтує на творчість як дитину, яка буде її читати, так і вихователя та батьків. Оскільки вона складається з творів переважно українських письменників, вона привчає дитину любити свій край, рідну мову та пісню. Поряд із цим у ній представлені найкращі зразки зарубіжної дитячої літератури.

Родзинкою ж цього "свята книги" та гармонійним його доповненням стала дитяча опера "Круть та Верть", продемонстрована гостями з м. Бердичева.

ОЛЕКСАНДР МАРЧЕНКО

PRO-ROCK

На сьогоднішній день цікаво було б запитати: чи жива рок-музика? Чи існує ще та енергетика цього стилю, яка несе в собі смислове, психологічне навантаження, яка піднімає маси підлітків на бунт за ідеї, яка формує світосприйняття й ідеологію.

А, можливо, краще було б сказати - робила все це своєю силою колись, у минулому? Адже сучасною рок-естрадою більшість таких властивостей втрачена. І, як мені здається, даремно. Звичайно ж зрозуміло, що все трапилось через натиск шоу-бізнесу (влада грошей присутня скрізь і завжди), через „хитрих” людей, які вирішили заробити на почуттях підлітків. Більшість текстів сучасних рок-груп (якщо їх можна так назвати) - це звичайна лірика про кохання або й зовсім безглузда тематика. Але ж РОК - це, насамперед, культура, яка була створена молоддю як протест, бунт проти звичної консервативності, заради високих ідей (в більшості гуманних). Рок був засобом спілкування молоді.

Проте, можна сказати, що для певної групи молоді таким він є і сьогодні, нажал, їх знову загнули у підпілля, в андеґраунд. Тож життя справжньої рок-культури живе, просто воно тихе і ледь помітне.

ГОЛУБ. D.G.

НАРЕШТІ НАСТАЛА ВЕСНА...

Студенти щоперерви, а іноді і під час пар (і це не секрет), виходять на вулицю погрітися на сонечку. На великій перерві ззагалі зайти до університету доволі важко - надто багато людей.

Посідають студенти, немов курчата, на „теплих” камінцях і ведуть „наукові” дискусії, одночасно підставляючи свої обличчя теплому сонячному промінню. Але таке „прогрівання” часто має зовсім не той ефект.

У студентських розмовах де-не-де почуєш нарікання на „місцеву владу”: „Чому нам не можуть поставити лавочок?” Але, здається, ніхто не звертався з таким проханням до ректорату. Тому хотілося б від імені всіх студентів нашого факультету висловити прохання: „Потурбуйтеся про нас ще трохи, будь ласка! Адже вам також буде приємно посидіти інколи на свіжому повітрі (якщо, звісно, вдасться знайти час).”

Сподіваємось, що студенти філологічного та історичного факультетів підтримають. Заздалегідь вдячні вам. Ваші студенти.

ОЛЬГА ГУДЗЕНКО

„НА СВІТІ НЕМАЄ НИЧОГО ТАКОГО, ЩО Б МОГЛА ЗРОБИТИ ОДНА ЛЮДИНА І НЕ МОГЛА ЗРОБИТИ ІНША”

Чи вірите ви у казку? Ні? А якщо я скажу, що ви вже стали свідками казки - казки, у якій звичайний студент всього за рік стає переможцем першого туру олімпіади з психології. Ірина Гуменюк, студентка II курсу, яка посіла минулого року 12 місце, стала головною героїнею цієї казки, ще раз довівши відому аксіому про те, що всі здібності розвиваються. У нас газета зовсім не є казковою, але про цю історію ми просто не могли не написати.

- З якими почуттями ти йшла на олімпіаду?

- Чесно кажучи, на олімпіаду з психології я йшла з почуттями, які абсолютно не пророкували мого успіху. На перемогу, особливо, на перше місце, я і не сподівалася. Звичайно, сподівалася, що

будуть кращими, ніж минулого року. В олімпіаді цього року я прагнула досягти хоча б шостого місця. Ознайомившись із завданнями, а особливо з першим, мені стало цікаво дізнатися, що ж буде далі. Наступні завдання теж виявилися захоплюючими. Таким чином, під час писання відповідей, я настільки перенеслася у світ психології, що на ці 4 години роботи у 704 аудиторії вважала себе справжнім психологом. Цей стан, коли ти маєш змогу зробити щось корисне для людей дає такий розряд позитивних емоцій - відчути таке можливо лише під час участі в олімпіаді. Насправді олімпіаду не вважаю певним досягненням, оскільки особисто для мене це був лише спосіб перевірки своїх знань, що давало мені певне задоволення.

- Перенесись на мить у той момент, коли ти стоїш перед списком з результатами олімпіади. Що ти відчуваєш?

- Минулого року я знаходилася майже в кінці списку учасників. Тоді я чекала свідомо такого результату і зовсім не розчарувалася, коли зайняла саме таке місце. Цього ж року, отримавши перемогу, була настільки здивована, що спершу подумала про можливу помилку. Відчувалася радість, впевненість у собі. Однак мої досягнення є ще дуже незначними і тому в майбутньому я планую ставити перед собою ще вищі завдання та вимоги до своєї роботи.

- Як ти думаєш, у чому секрет твого успіху і якщо такий секрет є, то чи не могла б ти ним поділитися?

- Секрету успіху немає. Мій успіх пов'язаний передусім з діяльністю викладачів кафедри соціальної та практичної психології та з тим, що вони професійно передають свої знання та досвід, навчають студентів, створюють для нас ситуації успіху таким чином, що психологія з кожним роком захоплює все більше і більше. Тепер я вірю в себе, свої сили і докладу всіх зусиль для того, щоб на II етапі Всеукраїнської олімпіади потрапити у число призерів.

- Що б ти хотіла побажати студентам?

- Студентам хочу побажати брати участь в олімпіадах з психології. Не бійтеся здатися „незнайками”, адже знання згодом приходять. Вслухайтесь у вислів, який я обрала для себе за гасло: „на світі немає нічого такого, що б могла зробити одна людина і не могла зробити інша”. Отже, у всіх є можливість бути переможцем, для цього потрібно лише трохи працювати.

Інтерв'ю підготував і провів ОЛЕКСАНДР МАРЧЕНКО

14 березня відбулася олімпіада з психології, у якій взяли участь 23 студенти. Результати виявилися такими:

I місце - Ірина Гуменюк;

II місце - Олександр Марченко;

III місце - Світлана Крамарчук.

результати